

Традиційно в Україні (ще за часів Союзу) оплата житлово-комунальних послуг здійснювалася за допомогою єдиної розрахункової книжки. Від пунктів прийому оплати за комунальні послуги кошти надходили на рахунки ЖЕКів, де вони розщеплювалися і відправлялися на рахунки конкретних комунальних підприємств за надані комунальні послуги населенню. Однак в період економічної кризи 90-х років минулого століття та пов'язаних з нею нерегулярних виплат зарплат та інфляційних процесів, борги населення за надані житлово-комунальні послуги почали щорічно стрімко зростати і перед житлово-комунальними підприємствами міста з'явилась нова проблема – оперативного збору коштів за надані послуги.

Кошти до комунальних підприємств стали надходити нерегулярно і не в повному обсязі. ЖЕКи, в першу чергу, забирали із суми надходжень належну їм частку, а вже залишки скеровували до комунальних підприємств. В місті Хмельницькому, як і в ряді міст України, було запроваджено оплату комунальних послуг не через єдиний рахунок ЖЕКу, а для кожного комунального підприємства окремо. Це поліпшило фінансовий стан цих підприємств, але викликало незручності для населення, яке змушене було збирати та заповнювати по п'ять розрахункових книжок.

Добавило чимало проблем комунальним підприємствам і впровадження житлових субсидій (при без-сумнівній корисності цієї адресної допомоги). Для цього необхідно було зібрати довідки з усіх комунальних підприємств про стан проплати за комунальні послуги і вистояти величезні черги.

В Україні питання прийому платежів вирішувалось по різному, але наш проект створення Єдиної інформаційної мережі комунальних платежів (Мережі) відрізняється дещо новим підходом за допомогою новітніх інформаційних технологій:

перший етап - забезпечення житлово-експлуатаційних організацій комп'ютерною технікою, встановлення спеціально програмного забезпечення (все було придбано за кошти міського бюджету);

другий етап - створена база квартиронаймачів ЖЕКів;

третій етап – підключено відділ субсидій.

Передача функцій наповнення і ведення бази даних на комунальні підприємства значно спростила обслуговування та функціонування системи, зробила її більш гнучкою та об'єктивною, а включення служби субсидій значно спростило процедуру видачі довідок при оформленні субсидій.

Передача інформації про призначення субсидій відділом субсидій на всі комунальні підприємства здійснюється через сервер "Мережі".

У результаті реалізації проекту "Мережа" обидві згадані вище проблеми розв'язані в комплексі. Створена і впроваджена інформаційна мережа спрощує процедуру оформлення житлових субсидій та збору плати за надані житлово-комунальні послуги одночасно. Знайдено цікаве вирішення структури програми. Всі бази даних формуються і заповнюються в комунальних підприємствах. Інформаційний центр забезпечує тільки обмін базами даних між підприємствами. Це сприяє відпові-дальності підприємства при формуванні баз даних, прискорює виявлення неточ-ностей, які історично прижилися в межах одного підприємства.

Основні переваги для абонента при оплаті за житлово-комунальні послуги:

можливість платити за вибором будь-якого платежу (суми та послуги);

здійснення оплати незалежно від місця проживання;

прискорено час ідентифікації абонента (пошук організований за адресою, ідентифікаційним кодом або прізвищем платника);

на пункті прийому оплати за комунальні послуги мешканець отримує повну інформацію про стан сплати за комунальні послуги та можливу заборгованість.

Поліпшено роботу служби субсидій, спрощено процедуру оформлення субсидій для жителів, котрі не мають заборгованості щодо оплати за житлово-комунальні послуги. В результаті значно скоротилися черги на підприємствах. Додатково проводиться використання необхідної інформації для отримання соціальних виплат тощо.

Керівники комунальних підприємств отримали перевагу стосовно обміну інформацією між пунктами прийому оплати за комунальні послуги і комунальним підприємством. Обмін відбувається в автоматичному режимі.

Для комунальних підприємств зросла швидкість руху грошових потоків. Скоротився час на пробивання та перевірку стану оплат за комунальні послуги в квитанціях. Інформація з пунктів прийому оплати надходить у вигляді реєстру із загальною сумою. Щомісячно з ЖЕКів на комунальні підприємства передається інформація про зміни абонентів та складу їх сімей, що дозволяє впорядкувати бази даних підприємств. Традиційно ЖЕКи

проводять систематичні перевірки по уточненню інформацій. Тепер такою інформацією можуть користуватися і комунальні підприємства.

Система Мережа значно спрощує роботу працівників ЖЕКів при підготовці різноманітної звітності інформаційного характеру. Втричі скорочується час видачі довідок про склад сім'ї та стан оплат за комунальні послуги. За лічені хвилини можна отримати інформацію про рівень заборгованості за квартплату, список боржників, список пільговиків, зробити перерахунки квартплати, скласти списки квартир, де квартплата з тих чи інших причин не нараховується тощо.

Сьогодні у місті діє більше 100 проплатних пунктів, що підключені до Мережі.